

besede je izrekel kot zastopnik Prosvetne zveze gospod Malešič iz Maribora. Pozdravne brzojavke so poslali gospod prometni minister dr. Anton Korošec, general Maister, polkovnik Ljubomir Nedeljkovič, ki se je udeležil boja za svobodo Dravske doline in Koroške. Po sv. opravilu na prostem, katerega je opravil dravograjski prošt, se je vršila veličastna povorka, kateri je prisostvoval marenberški župan gospod Wrentschur.

Sv. Peter pri Mariboru. Drugi del nove okrajne ceste do Nebovskega hriba bo te dni dogotovljen, vrše se le še zadnja manjša dela. Ko bo zgotovljen tudi zadnji del, bo nova cesta velikega gospodarskega pomena ne le za St. Peter, temveč za cele zgornje Slovenske gorice. — Kaplansko mesto, ki je bilo od odhoda gospoda Matka Krevh izpraznjeno, je že zopet zasedeno po gospodu Jakobu Rihter, dosedaj kaplanu v Čadramu. — V soboto je bil zaključek na obeh šolah. Vsakoletna sprememba šolskih počitnic nam ne ugaja. Najprimernejše šolske počitnice za nas so jesenske in nato bi se šolska oblast morala pač ozirati. — Letos je poteklo 110 let, kar je umrl v Pragi tukajšnji rojak Gašpar Rojko, rojen v Metavi l. 1744. V takratnih časih je Rojko slovel kot velik in čislán učenjak. Bil je vseučiliški profesor v Grazu in Pragi. Predaval je cerkveno zgodovino, začasno tudi cerkveno pravo in pastirno. Leta 1793 je bil imenovan gubernijalnim svetovalcem pri deželni namestniji v Pragi. Leta 1807 je postal kanonik in leta 1811 infulirani prošt pri cerkvi vseh svetnikov v Pragi. Izdal je več znamenitejših del iz cerkvene zgodovine. — Ker ni vinskih kupcev, si kmetje in vinogradniki pomagajo na ta način, da prodajo svoj pridelek »pod vejso«, to je, da imajo vinotoč. Lanski vinček sicer ni najboljši, pa je zato kapljica pristna in poceni.

Beltinci. Cerkev sv. Ladislava v Beltincih je bila vsa v zelenju, venci in zastavah dne 30. junija. Takrat so zopet prvič zapeli v stolpu zraven svojega brata, ki mu je prizanesla svetovna vojna, še trije mladi bratci zvonovi svojo pesem Bogu v čast! Tako lepo so zapeli in ugašeno je zadonel njih glas čez naša žitna polja in se še vedno glasi, da so se zveselila srca vseh župljanov, da imajo tako lepe in dobre zvonove. V vseh ustih je bila hvala na zvonoljubno »Zvonoglas« v Mariboru, ki je vtila tako lepo se glaseče zvonove in mnogi tujci, ki pridejo v našo faro in čujejo te lepe, čiste glasove, nam častitajo, da imamo tako lepo zvonjenje. Trije novi bratci zvonovi tehtajo eden 397 kg, drugi 535 kg, tretji 749 kg, največji je pa že starejši. Vsa čast gre pa tudi faranom, ki se niso strašili žrtve Bogu v čast!

Sv. Ana tik Borla (župnija Sv. Barbara v Halozah). Pri Sv. Ani v Halozah se vrši letos tridnevnik od 26. do 28. julija. Vsaki dan več sv. maš, pridig in več duhovnikov v spovednici na razpolago. Častilci sv. Ane, na svidenje v slikovitih Halozah!

Zagorci. Tukaj je v nedeljo dne 7. t. m. mirno v Gospodu zaspala Julijana Majerič v starosti 39 let.

Sv. Ana v Slov. goricah. Dne 8. julija se je poročila pridna hčerka Marijina, cerkvena pevka in dobra igralka na našem društvenem odru, Bauman Alojzija s pridnim mladeničem, mizarjem Blažem Rojko od Sv. Benedikta v Slov. goricah. Njene tovarišice smo ji šle naproti z zastavo Marijino. Žižek Antonija je nevesto pozdravila in se v imenu Marijine družbe od nje poslovila. V cerkvi je pevski zbor zapel nekaj pesmic. S solzami v očeh smo se poslavljale od nje v Društvenem domu. Vse mizarstvo delu v domu, oder, galerija itd. je napravil ženin Blaž Rojko in pri prireditvah je njegovo delo postavljeno kulis. Upamo, da nam oba, ženin in nevesta, ostaneta zvesta in naklonjena še z naprej. Na gostiji so gostje nabrali za dijaško kuhinjo 60 Din. Bog plačaj vsem v imenu dijakov! Bog živi!

Polenšak. Potoval sem po Zagorju in prišel slednjič ves utrujen in lačen na zeleni Polenšak. Lepo so me sprejeli in pogostili in v ne-

deljo dne 7. t. m. sem celo prisostvoval šolski igri. Bil sem prav veselo presenečen. Nikoli si ne bi mislil, da živi tako daleč od velikih kulturnih središč toliko umevanja za prosveto, saj imajo na Polenšaku poleg drugega lepo knjižnico. Šolska dvorana je bila nabitá polna. Kakor sem pozneje zvedel, je šolski oder delo tamošnjega šolskega upravitelja gospoda Podgornika, ki žrtvuje za šolo vse in je zelo priljubljen. Slavnost se je začela z deklamacijami, bile so zelo srečno izbrane in so zelo ugašale, posebno Polžek, Petelin in Putka in Polnočna potnica. Tudi petje je bilo zelo dobro podano. Središče in višek slavnosti pa je bila igra »Prstane«, ki jo je nastudirala z velikim razumevanjem, brezprimerno vztrajnostjo in ljubeznijo do otrok in do lepe umetnosti gđc. Oprauševa. Otroci so igrali naravnost presenetljivo lepo, niti v mestih ni najti boljših otrok umetnikov, odlikovali so se posebnó berač Marko, Minka, Niko in Riko ter kralj palčkov. Saj so nekateri glasno vzklikali, da gredo raje gledat male kot pa velike. Telesno in duševno pokrepčan sem nadaljeval svoje potovanje, a na Polenšak, izredno lepo razgledno točko, še pridem večkrat!

Škale pri Velenju. Pri nas smo obhajali pomenljivo slavnost 40letnice mašništva preč. g. dekana, župnika in monsignora Ivana Rotner. Jubilant je še mladeniško čil in lahko gleda z zadovoljem na delo in uspehe, katere je želel v 40letnem delovanju kot vnet dušni pastir. Hvaležni Škalčani hočemo navesti tukaj le nekaj iz njegovega plodonosnega delovanja. Rotnerjevo delo je ustanovitev Dekliške Marijine družbe z odseki, Družbe sv. Ane, III. reda, izobraževalnega društva in hranilnice, prenovljenje župne cerkve. V službi odbornika okrajnega zastopa skrbi za gospodarski dvig cele Šaleške doline. Vrlemu in neustrašenemu javnemu delavcu gospodu jubilantu Rotnerju častita k pomenljivi 40letnici tudi »Slovenski Gospodar«!

Celje. V našem mestu je zatisnil oči v lepi starosti 76 let upokojeni gospod profesor Matje Suhač. Blagopokojni je vzgajal nad 50 let mladino na v rajni Avstriji nemški celjski gimnaziji. Rodom je bil iz Slovenskih goric in brat pred leti umrlega dekana in župnika pri Sv. Ani na Krembergu gospoda dr. Suhača. Gimnazijo je končal v Mariboru, nakar je obiskoval dunajsko vseučilišče in prišel za profesorja v Novo mesto. L. 1896 je bil prestavljen v Celje, kjer je poučeval še po prevratu in užival pokoj le nekaj let. Rajni je bil zaveden Slovenec v težkih predvojnihi časih, dober šolnik in delaven narodno probudno tudi izven šole. Ostanl mu ohranjen časten in hvaležen spomin!

Starigrad pri Celju. Poškodbe v vinogradih a streljanjem raket. Na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda se je vršila slavnost a kresom,

umetnim ognjem in streljanjem raket na Starigradu pri Celju, ki je povzročila tukajšnjim posestnikom škodo v vinogradih. Tudi a slamo krita poslopja so bila v nevarnosti. Pri streljanju raket so se uporabljale dolge lesene palčice, ki so padale po bližnjih vinogradih ter polomile trte ali vsaj mladice. Trpimo že itak zadosti po vremenskih nezgodah in visokih davkih, ne da bi se nam še škoda kakor rečeno delala. Zeleti bi bilo, da se to v prihodnje ne ponavlja, sicer bo treba oblastne od pomoči.

Dobje pri Planini. Dne 6. t. m. je na Brezju po dolgotrajni zelo mučni bolezní umrla vzorna Marijina družbenka Neža Cesar. Kako priljubljena je bila, je pričal njeni pogreb. Vsem, ki ste spremljali našo nepozabno Nežo, ko na njeni zadnji poti, zlasti še vlič. gospodu župniku, Marijini družbi, pevkam za ginljivo nagrobnico, in vsem darovalcem vencev tóč cvetja kličemo: Bog plačaj!

Loka pri Zidanem mostu. Njegovo Veličanstvo naš kralj si je v sredo dne 10. julija ogledal našo vas. Pripeljal se je ob pol štirih popoldne z avtom iz Sevnice v generalski uniformi. Med vožnjo se je avto nekaj pokvaril. Kralj je izstopil in med časom, ko so na samo drču spremenili kolo in popravili, kar je bilo treba, je šel kralj s spremljajočim častnikom peški skozi loško vas, si ogledoval lične hiše, cvetlice na oknih, vinske trte po brajdah, žago pri mostu, lepoto narave. Na pozdrav neke žene: dober dan! je prijazno odgovoril: Bog daj! Ljudje so bili večinoma na polju. Ko je došel popravljen avto, se je kralj odpeljal proti Zidanemu mostu.

Videm. Nas Videmčane in celo okolico je žalostno dirnila vest, da je umrl dolgoletni videmski šolski upravitelj gospod Janko Knapčič. 43 let je neumorno deloval na polju kmetijske vzgoje mladine in si osvojil srca vseh. Bil je tudi delaven glede gospodarske vzgoje kmetijske mladosti. Njegove zasluge so naše priznanje na najvišjem mestu. Od kralja je bil odlikovan z redom sv. Save. Gotovo ni nič enega Videmčana, ki bi ne žaloval za tem blagim šolnikom, ki je storil vsem le dobro. Ostanl mu ohranjen hvaležen spomin!

Sevnica ob Savi. V vasi Šmarje pri Sevnici je v Bogu zaspal gospod Luka Senica, trgovec. Pogreb se je vršil ob udeležbi revnih in bogatih, ker je bil ljubljeneč vseh. Ljudstvo mu na tem svetu skazuje lep spomin, za večnost mu proš, nebeško luč uživati! — V spodnjem delu Posavja so gozdove močno izsekali. Za tem je zraslo gosto grmovje. Tam so se naselile divje svinje, ki se množijo hitro naprej in delajo škodo enkrat v enem kraju, pa zopet v drugemu. Zdaj so začele v zahodni del Podgorja romati in škodo delati. Lovci se trudijo, zlasti v Zabukovju in v Jurkloštru, na Planini in v Bohorju, kjer je najbolj ukoreninjeno gnezdo, a vse zaman!

Zanimive votline pri „Hudi luknji“.

Med Velenjem in Mislinjem se nahaja podzemeljska jama »Huda luknja«, skozi katero teče v smeri od zahoda proti vzhodu potok Ponikva v potok Pako. Približno 50 m nad to jamo v jakó strmem in težko pristopnem pobočju hriba Tisnik, ki je takorekoč stisnjen med dva večja hriba, so še štiri druge podzemeljske jame, precej velike in vodoravne. Imenujejo se: Pilanca (največja), Špehovka, Klobučnica in Grobelnica (najmanjša), katerim baje še nihče ni prišel do kraja.

Pilanca se začne z jako prostorno odprtino, v kateri je prostora za veliko hišo in so v njej zanimivi kapniki. Vhod v Špehovko je kakih 3—4 m tako nizek, da se more priti v njo le po »vseh štirih«, potem pa se votlina zviša in razširi. Tla v tej jami so pokrita z masno

belkasto flovico, od tod ime Špehovka.

V teh dveh votlinah sem bil dne 29. junija t. l. približno 100 m daleč. Dalje pa nisem prišel le, ker mi svetiljka zaradi slabega olja ni svetila. Sposodil sem si jo bil od železniškega uradnika v Doliču. Takšne ekspedicije so pač v prvi vrsti odvisne od sigurne in dobre razsvetljave.

Kovač Anton Pečovnik v Doliču mi je pravil, da je videl še kot kozji pastir v Pilanci več velikih kosti, katerih ga je bilo strah, ker jih je smatral za človeške. V okolici je še najbolj znana Pilanca, za druge pa ve le malokdo, ker so težko pristopne. Pastir se morejo v istem pobočju le koze, že ovca bi se ubila.

Tudi na zahodnjem pobočju hriba Tisnik, ki leži od severa proti jugu, so

še tri votline, ki pa so najbrž s prvimi v zvezi. So približno v isti višini, kakor one na vzhodni strani hriba. Baje tudi v teh votlinah še ni bil nihče do kraja. Bil sem že pred 20 leti v Špehovki in jedni od teh — Lislčnici — do 100 m da leč, a do kraja nisem prišel, ker se je preveč zožila.

Vse te jame so suhe in ni izključeno, da so prebivala v pradobi v njih človeška bitja, gotovo pa votlinske živali, kakor n. pr. jamski medved.

Celi hrib Tisnik sestoji iz apnenca. Po mojem mnenju se je razprostiralo nekada v dolini Ponikve, ki goni okoli 15 mlinov in par žag, jezero, katerega voda je izjedla gori imenovane votline, dokler si ni na dnu jezera napravila eno votlino, skozi katero teče za sedaj potok Ponikva in se imenuje jama pri iztoku v Pako »Huda luknja«. Ljudje pripovedujejo, da se je enkrat luknja, v katero ponika Ponikva, zamašila s senom in so morali dobiti vidro, da je povzročila odtok jezera, ki je tukaj nastalo.

»Hudo luknjo« je opremil pred kakimi 25 leti nek Vivod, kmet pri Sv. Florjanu v Paški dolini, z mostovi in brvmi ter jo razsvetil z acetilenom. Pri vходу v jami je postavil malo zidano hišo za gostilno. Ostanek hiše se še sedaj vidi, vse drugo pa je odnesla davno že voda. Podjetje se ni obneslo in je kot prej imovit kmet Vivod popolnoma dogospodaril.

Nasproti votlini, na drugi strani potoka Paka, tudi v votlini pri cesti, je spomenik nadvojvode Ivana, ki je zgrajen čisto tod mimo ravno pred 100 leti.

V bližini je razvalina grada Valdek, kjer so bivali roparski vitezi.

Ker je upati, če je izginilo gori imenovano domnevno jezero že v prazgodovinski dobi, da bi se v omenjenih votlinah utegnulo najti mnogokaj zanimivega, sem zainteresiral mariborsko Zgodovinsko in muzejsko, kakor posredno po teh tudi ljubljansko Jamsko društvo, da se bodo te votline začele v nedeljo dne 4. avgusta t. l. natančneje raziskovati. Peljemo se istega dneva z jutrajšnjim koroškim vlakom čez Dravograd, kjer je treba prestopiti na celjskega, ki ima takoj dobro zvezo, do železniške postaje Zgornji Dolič. Tam se snidemo v gostilni Firer. Kdor se namerava raziskave udeležiti, naj se zgleda z dopisnico pri podpisane, da se ukrene po trebno zaradi hrane in prenočišča. Posebno se vabijo gospodje učitelji in večji dijaki, ki bi pri raziskavi sodelovali. Vabijo pa se tudi iz okolice posebno oni, ki so že bili v teh votlinah in vedo sploh o njih kaj povedati. Tudi pogumni mali dečki so dobrodošli!

Udeleženci naj se opremijo z bolj slabo obleko, z dobro in zanesljivo svetilko, če mogoče tudi s fotografskim aparatom z magnezija lučjo. Okoličani pa naj prinesejo s seboj lopate, motike, vrvi in lestve.

Pozneje bomo preiskovali tudi slične tri votline na Zgornji Ponikvi. V avgustu in septembru naj se mi ne pošiljajo živali v nagačenje, ker sem v smislu zgoraj navedenega odsoten.

Josip Pajtlar, Pekre, p. Limbuš pri Mariboru.

»Rokovnjači izpod Tatere« in druge zanimive povesti iz lepih severoslovenskih krajev obsega 23. zvezek Cirilove knjižnice. Mnogim ugajajo ravno take kratke, a vsebinsko zelo živahne povesti, kakor so v tej zbirki zbrane. Knjiga stane 16 Din, vezana 28 Din in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Sladkagora. Dne 12., 13. in 14. avgusta je tu kakor vsako leto romarska pobožnost. Pridita, te dni sprejema Marija prošnje in pritožbe na Sladki gori.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg dne 13. t. m. so pripeljali slaninarji na 12 vozov 37 zaklanih svinj, kmetije 13 vozov krompirja, 7 vozov čebule in kumarc, 19 vozov sena in 3 voze slame. Svinjsko meso se prodajali po 15 do 30 Din. Krompir po 1.75 do 2 Din, kumarc 0.50 do 4, čebula 4, seno 50 do 80, slama 50 do 55. Pšenica 2.50 do 2.75, rž 2, ječmen 2, oves 1.50 do 1.75, koruza 2.50, ajda 2, prosa 3 do 3.50, fižol v stročju 7 do 8, grah 6 do 8. Česen 15, sveže zelje 1 do 5, kislo zelje 5, kisla repa 2, buče 0.50 do 3, paradižniki 10 do 12, glavna solata kg 3 do 4, gobe 2 do 2.50, borovnice 2, maline 10, grozdje 4 do 5, truške 12 do 16, suhe slive 10 do 12, brskve 2 do 8. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 36 do 40, jajca 1.25 do 1.50, med 20. Kokoš 35 do 40, par piščancev 40 do 70, raca 25 do 30, gos 45 do 80, kozlič 100 do 110. Zadnji sobotni trg je bil zelo živahen. Posebno zelenjave je bilo mnogo.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 9. julija 1929. Prignanih je bilo 22 konj, 23 bikov, 220 volov, 454 krav in 23 telet, skupaj 742 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile: debeli voli 1 kg žive teže od 0.50 do 10 Din, poldebili voli od 8.50 do 9 Din, plemenski voli od 8 do 8.25 Din, biki za klanje od 8 do 11 Din, glavne krave debele od 8 do 10 Din plemenske krave od 7 do 8 Din, krave za klobasarje od 5 do 5.50 Din, molzne krave od 8 do 9.50 Din, breje krave od 8 do 9.50 Din, mlada živina od 8.25 do 10 Din, teleta od 12 do 13.50 Din. Prodanih je bilo za izvoz v Avstrijo 90 komadov, v Italijo 28 komadov.

Safarja za takojšnji vstop se sprejme za večje posestvo. Prednost imajo kmečki sinovi z dovršeno kmetijsko šolo, samskega stanu in večletno prakso v starosti 28 do 30 let. Poudarje s prepisi spričeval je vposlati upravi »Slovenskega Gospodarja« pod značko »Safar 1929«.

Lepo posestvo 44 oralov, četrt ure od glavne ceste, se proda, lepo zasajeno: mecel in smreka v dolgosti 6—9 m. Naslov v upravi lista.

ZAHVALA.

Podpisana se zahvaljujem tam potom najlepše podpornemu društvu

»LJUDSKA SAMOPOMOČ« V MARIBORU

v Mariboru za takoj izplačano podporo v nepričakovani zmeri po smrti mojega moža **Antona Zelenik** in priporočam to človekoljubno društvo vsakomur v takojšnji pristop, ako še ni njega član.

Sv. Anton v Slovenskih goricah,
dne 15. julija 1929.

Katarina Zelenik.

Mariborski svinjski sejm. Na svinjski sejm v petek dne 12. julija je bilo prignanih 220 komadov. Cene so bile sledeče: prašički 5 do 6 tednov stari 100 do 180 Din, 7 do 9 tednov 250 do 300 Din, 3 do 4 mesece 350 do 400 Din, 5 do 7 mesecev 450 do 600 Din, 8 do 10 mesecev 750 do 800 Din, enoletne svinje 1000 do 1100 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg zaklane teže 16 do 18 Din. Prodanih je bilo 221 komadov. Trgovina je bila zelo živahna.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso in meso od bikov, krav in telic 1 kg 12 do 20 D, teleče meso od 20 do 25 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 27.50 Din.

*

Gospodarska obvestila.

Kmetijska podružnica Kostivnica proslavi svojo desetletnico obstanka s predavanjem o napravi gnojničnih jam in gnojenju sploh, ter izročitvijo častne diplome gospodu F. K. dne 21. julija zjutraj po sv. maši v šoli. Člani ter vsi kmetovalci, ki se zanimajo za napredek kmetijstva, ste vabljeni, da se v obilnem številu udeležite tega predavanja! Predavat pride tajnik Kmetijske družbe gospod F. Kafol iz Ljubljane.

Sadjarjska in vrtnarska podružnica Šmarje pri Jelšah vabi vse svoje člane na sestanek, ki se bo vršil v nedeljo 28. julija v dvorani Katoliškega doma. Poglavitna točka bo: kako in kedar naj bi se otvorila sadna razstava. Sadjarji, na svidenje!

Spremembe glede plačila oblastne trošarine na zaloge po stanju od 15. aprila t. l. Po spremenjenem členu 12 za kona se na popisane količine piva, vina, špirta, žganja itd. po stanju od 15. aprila t. l. ne bo pobirala oblastna trošarina pri trgovcih na drobno in malo-prodajalcih, ki se ne bavijo s trgovino na debelo. Na popisane količine pri veletrgovcih pa se bo pobirala oblastna trošarina, v kolikor že ni pobrana, samo na oni del teh popisanih količin, ki se stavljajo v promet po 1. juniju t. l. V onih oblasteh, kjer so bile pred 15. aprilom oblastne trošarine večje, kakor pa so nove enotne oblastne trošari-

Vabilo k izrednemu občnemu zboru Hranilnice in posojilnice na Gornji Polskavi, ki se bo vršil ob 8. uri zjutraj po sv. maši dne 28. julija v posojilnični pisarni pri gospodu Katzu v Gornji Polskavi. Dnevni red: 1. Sprememba pravil po najnovejših zakonih. 2. Pregled knjig. 3. Slučajnosti. Ako ne bi bilo navzočih zadostno število članov, se vrši občni zbor pol ure pozneje ne glede na število navzočih članov.

Traviška hrana, z zvezdičastimi kolesci, nova, prav poceni na prodaj pri Leopold Stumberger, Gabrovje, p. Konjice.

Jabolčnik, prvovrsten prodaja Kosi Petrovče (Mirazan). 611

Starejša kuharica za vsa hišna dela se sprejme k mali obitelji na deželi. Dopise pošiljajte »Lepi kraj« na upravo lista.

14leten fant za jesensko pašo se takoj sprejme. Lahko ostane več let v službi. Leopold Stumberger, Gabrovje 24, p. Konjice.

Majerja z 3—4 delavskimi člani, veččega živinoreje in poljedelstva, sprejme s 1. septembrom uprav veleposestva Ornig, St. Janč na Dravskem polju.